

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 23Csr/1/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3115892044
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Boris Víttek
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2016:3115892044.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín samosudcom Mgr. Borisom Víttekom v právnej veci navrhovateľa 1/ B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/XX, XXX XX V. nad Z. a 2/ Z. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/XX, XXX XX V. nad Z. proti odporcovi PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o. so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava o zrušenie rozhodcovského rozsudku takto

rozhodol:

Rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Victoria Arbiter sp. zn. RK-PC-1975/14-EK zo dňa 29.09.2015 sa zrušuje.

Navrhovateľovi 1/ a 2/ sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovatelia sa návrhom doručeným súdu dňa 10.12.2015 domáhali, aby súd zrušil rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Victoria Arbiter sp. zn. RK-PC-1975/14-EK zo dňa 29.09.2015 a náhrady trov konania.

Návrh dôvodili tým, že dňa 30.08.2012 uzatvorili s odporcom Zmluvu o úvere č. 8500014878, na základe ktorej odporca poskytol navrhovateľom úver vo výške 300 €, pričom sa navrhovatelia zaviazali tento úver splácať v 42 mesačných splátkach vo výške 16,08 €.

V rozhodcovskej zmluve, ktorá tvorí v rámci kontextu zmluvy súčasť zmluvy o úvere, bolo dohodnuté, že akékoľvek spory, nezrovnalosti alebo nároky medzi zmluvnými stranami vyplývajúce alebo súvisiace s ustanoveniami zmluvy o revolvingovom úvere s porušením, skončením či neplatnosťou zmluvy o revolvingovom úvere budú riešené cestou príslušného súdu v súdnom konaní alebo v rozhodcovskom konaní pred niektorým z dvoch stálych rozhodcovských súdov podľa rokovacieho poriadku týchto stálych rozhodcovských súdov, pričom výber rozhodcovského súdu, ktorý bude oprávnený vec prejednať a rozhodnúť spočíva na zmluvnej strane podávajúcej žalobný návrh.

Nakoľko si navrhovatelia neplnili dôsledne povinnosti, podal odporca žalobu zo dňa 01.12.2014 rozhodcovskému súdu, a to žalobu o zaplatenie 320,81 € so zmluvnou pokutou 0,065% denne a úrokom z omeškania vo výške 0,425% ročne z v návrhu špecifikovaných jednotlivých súm.

Rozhodcovský súd na základe vykonaných dôkazov mal za preukázané, že žalobca pred rozhodcovským súdom (PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o.) si uplatnil nárok na vyššie uvedené sankcie plne v súlade so zmluvou o revolvingovom úvere a svoj nárok dostatočne preukázal a posúdiac text podľa hľadísk a dôkazov vydal stály rozhodcovský súd Victoria Arbiter rozhodcovský rozsudok, ktorým zaviazal navrhovateľov zaplatiť odporcovi sumu vo výške 320,81 eura so zmluvnou pokutou vo výške 0,065 %

denne a úrokom z omeškania vo výške 0,425% ročne zo súm bližšie špecifikovaných v rozhodcovskom rozsudku.

Rozhodcovský rozsudok bol navrhovateľom doručený dňa 19.11.2015.

Navrhovatelia majú za to, že v uvedenom prípade rozhodcovské konanie trpí vadou absencie právomoci rozhodcovského súdu nakoľko ad 1/ rozhodcovská zmluva je neplatná z dôvodu neurčitosti, ad 2/ rozhodcovská doložka obsiahnutá rozhodcovskej zmluve je podľa ustanovenia § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka neplatná ako neprijateľná podmienka a ad 3/ navrhovatelia nemali možnosť skutočne sa oboznámiť s podmienkami konania a vnútornými predpismi rozhodcovského súdu.

Rozhodcovská zmluva určujúca právomoc súdu príslušného na konanie je podľa názoru navrhovateľov neurčitá, pretože neobsahuje špecifikáciu sporov, na ktoré sa má vzťahovať. V rámci rozhodcovskej zmluvy je nejasne určená zmluva o úvere, ktorá nie je špecifikovaná. Navrhovatelia ako dlžníci mohli svojim podpisom rozhodcovskú zmluvu akceptovať, čo bolo podmienkou poskytnutia úveru alebo rozhodcovskú zmluvu spolu s úverom odmietnuť. Rozhodcovská zmluva síce dáva možnosť výberu medzi rozhodcovským súdom a súdom všeobecným, avšak len v prípade pokiaľ bude v príslušnom spore navrhovateľom klient-dlžník, spotrebiteľ, čím spôsobuje narušenie rovnováhy zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Uviedli, že rozhodcovská zmluva predstavuje neprijateľnú podmienku.

Navrhovatelia považujú konanie na rozhodcovskom súde za konanie, pri ktorom neboli zohľadnené normy na ochranu spotrebiteľa a teda sa navrhovatelia domáhajú zrušenia rozhodcovského rozsudku aj z dôvodu, že pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné predpisy na ochranu spotrebiteľa. Majú za to, že samotný procesný postup rozhodcovského súdu znevýhodňuje spotrebiteľa a vzbudzuje pochybnosti o jeho objektivite vzhľadom na fakt, že ho vybral odporca. Ustanovenia podľa článku 14 zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere upravujúce nárok na zmluvnú pokutu považujú za neprijateľnú podmienku jednak z dôvodu, že zmluvná pokuta je neprimerane vysoká a taktiež z dôvodu že v zmysle § 9 ods. 2 písm. p) a písm. q) zákona č.129/2010 Z.z. nemôže veriteľ od spotrebiteľa požadovať úroky alebo úplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve. Zmluvné dojednania majú slúžiť tomu, aby nebolo nutné v každej zmluve prepisovať dojednania technického alebo vysvetľujúceho charakteru, no nesmú slúžiť tomu, aby do nich zmluvný partner skryl dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné, a ktorých predpokladá, že môžu jeho pozornosti uniknúť. Záverom poukázali na to, že zmluva o úvere by mala obsahovať aj údaje o výške počet a termíny splátok istiny úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie ako sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplatením zostatkom. Absencia týchto náležitostí spôsobuje, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Odporca žiadal návrh zamietnuť a uplatnil si právo náhradu trov konania. Uviedol, že tvrdenie žalobcov o tom, že rozhodcovská zmluva je neurčitá je vecne nesprávne, pretože článok 3 Rozhodcovskej zmluvy presne identifikuje zmluvu o revolvingovom úvere, na ktorú sa vzťahuje. Rozsah sporov, na ktoré sa vzťahuje rozhodcovská zmluva priamo definuje zákon o rozhodcovskom konaní, a to v paragrafe § 3 ods. 1, pričom umožňuje, aby predmetom rozhodcovského konania boli všetky spory zo zmluvného vzťahu. Čo sa týka tvrdenia žalobcov, že rozhodcovská zmluva nebola spotrebiteľom osobitne, individuálne, vyjednaná, čo vyplýva z jej predtlačenej formy, odporca uvádza, že v prípade predtlačenej formy rozhodcovskej zmluvy sa zmluvné podmienky spotrebiteľských vzťahoch vyznačujú vo všeobecnosti tým, že sú vopred naformulované dodávateľom. Občiansky zákonník v § 53 ods. 2 uvádza, že za individuálne nedohodnuté sa považujú také ustanovenia, s ktorými sa mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť, no nemohol ovplyvniť ich obsah. Pojem „individuálny“ znamená nielen reálnu možnosť spotrebiteľa ovplyvniť zmluvnú podmienku, ale predovšetkým možnosť spotrebiteľa dosiahnuť, že takáto podmienka sa nestane súčasťou jeho vzťahu s dodávateľom bez toho, aby to zmenilo jeho postavenie, oproti tomu stavu, ak by podmienku prijal.

Za individuálne dojednanie je potrebné považovať aj také ustanovenie, ktoré nielen naformuloval spotrebiteľ, ale predovšetkým také ustanovenie, ktoré síce pripravil dodávateľ, ale spotrebiteľ mal reálnu

možnosť neprijať, odmietnuť, anulovať bez toho, aby to malo za následok zhoršenie jeho postavenia v zmysle zániku zmluvy, respektíve jej neuzavretia.

Práve možnosť dodatočného odstúpenia od zmluvy sa z pohľadu vyššie uvedeného definovania pojmu „individuálny“ javí ako základný akt.

Individuálnosť rozhodcovskej zmluvy je daná tým, že zmluvné strany uzatvárajú zmluvu ako samostatný úkon a na osobitnej listine. Vyplyva aj z obsahu rozhodcovskej zmluvy, z okolností jej vzniku, trvania a možného jednostranného ukončenia. Rozhodcovská zmluva nemusela vôbec vzniknúť alebo trvať, a to bez vplyvu na trvanie zmluvy o úvere.

Rozhodcovská zmluva obsahuje vyhlásenie veriteľa, že uzatvorenie tejto rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzatvorenia zmluvy o úvere. Spotrebiteľ mal možnosť odstúpiť od rozhodcovskej zmluvy do 14 dní od jej uzavretia, pričom odstúpenie by sa týkalo len rozhodcovskej zmluvy a nemalo by vplyv na zmluvu o úvere. Ak odporca (veriteľ) nemôže ovplyvniť ani vznik rozhodcovskej zmluvy a ani jej trvanie je potom logické, že rozhodcovská zmluva nemohla byť z jeho strany považovaná za podmienku pre vznik úverového vzťahu.

Odporca zároveň poukázal na rozhodnutia krajských súdov v Banskej Bystrici, v Žiline a v Prešove v exekučných a civilných veciach, z ktorých vyplýva, že tie pokladali rozhodcovskú zmluvu za individuálne dojednanú, v dôsledku čoho ju nekvalifikovali za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Uviedol, že je rozpore s platnou právnou úpravou, ak sa stotožňuje možnosť výberu medzi rozhodcovským konaním a všeobecným konaním so situáciou, kedy sa spor začne na základe žaloby dodávateľa. Ani zákon, ani smernica 93/13/EHS nehovoria nič o tom, že rozhodcovské konanie je prípustné len vtedy, ak sa začne na základe podania žaloby spotrebiteľa. Dôvodová správa o ustanovení § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka uvádza, že spotrebiteľovi ako i dodávateľovi ostáva možnosť riešiť spor v zmysle dojednanej rozhodcovskej doložky v rozhodcovskom konaní, ale spotrebiteľ môže svoje právo voči dodávateľovi uplatňovať nie iba v zmysle dojednania rozhodcovskej doložky ale, ak sa tak rozhodne aj o občianskoprávnom konaní a zmluvní podmienka, ktorá by mu v tom bránila bude v zmysle navrhovaného ustanovenia považovaná za neprijateľnú.

Uplatnený nárok na zmluvnú pokutu a úrok z omeškania môžu podľa právnej úpravy dosiahnuť trojnásobok úrokovej sadzby úroku z omeškania. Sankcie za omeškание sú v tomto prípade v súlade zákonnou úpravou uvedenou v nariadení vlády č. 87/1995 Z.z.

Nesúhlasil ani so závermi navrhovateľov, že zmluva neobsahuje predpísané náležitosti. K tvrdeniu o absencii údaju konečnej splatnosti úveru poukázal odporca na skutočnosť, že Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi tvorí súčasť zmluvy a zmluvného vzťahu medzi účastníkmi a toto obsahuje konečnú splatnosť vyjadrenú dátumom splatnosti poslednej splátky v zmysle článku 4., ods. 4.5 zmluvných dojednaní.

Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi predstavuje z právneho hľadiska potvrdenie akceptácie predloženého návrhu na uzavretie zmluvy (v podobe žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru). Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi pritom vyjadruje v otázke konečnej splatnosti úveru skutočnosť, ktorá plynie z bodu 6 samotnej zmluvy. Vychádzajúc z počtu splátok, ich splatnosti je nelogické, že exaktný údaj o konečnej splatnosti úveru je zhodný s dátumom splatnosti poslednej splátky. Tento údaj uvedený v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi je logickým vyústením údajov uvedených v spomenutých bodoch.

Odporca namietal tiež dôvodnosť tvrdení, podľa ktorých by zmluva o úvere nemala obsahovať rozčlenenie splátky, na časť istiny úrokov a poplatkov. Takáto požiadavka by mala reálne a praktické opodstatnenie len vtedy, ak by sa istina a úroky a poplatky uhrádzali v iných termínoch splatnosti, v rôznych počtoch splátok a podobne. Túto náležitosť zákon o spotrebiteľských úveroch účinný v čase uzavretia zmluvy nevyžadoval.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľov, listinami obsiahnutými v spise rozhodcovského súdu sp. zn. RK-PC-1975-14-EK, žiadosťou o poskytnutie revolvingového úveru, oznámením

veriteľa o schválení úveru, rozhodcovskou zmluvou dlžníka, rozhodcovskou zmluvou spoludlžníka, zmluvnými dojednaniami zmluvy o revolvingovom úvere, žalobou na rozhodcovský súd, rozhodcovským rozsudkom, rozhodcovskými zmluvami a úverovými zmluvami zo spisov Okresného súdu Trenčín sp. zn. 61Er/1103/2014, 61Er/1090/2014, 61Er/2083/2014, 61Er2064/2014, 61Er/2243/2014 a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Zo žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru má súd preukázané, že navrhovatelia ako dlžníci dňa 27.08.2012 podpísali Žiadosť o poskytnutie úveru/Zmluvu o úvere č. 8500014878 predmetom, ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 300 €, ktorý sa zaviazali splácať 42 mesačnými splátkami vo výške 16,08 €. Celkovo tak mali odporcovi podľa Zmluvy zaplatiť sumu 675,36 €. Predpokladaná RPMN bola uvedená v hodnote 70,06%, priemerná RPMN bola uvedená vo výške 45,60 %. Výška úroku bola uvedená vo výške 70,06 %. Zo zmluvy vyplýva, že pri jej uzatváraní navrhovatelia nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej/podnikateľskej činnosti, keď účelom úveru bolo zariadenie domácnosti. Uvedenú žiadosť podpísal odporca ako veriteľ dňa 30.08.2012.

Z rozhodcovských zmlúv je preukázané, že dňa 27.08.2012 podpísali navrhovatelia rozhodcovské zmluvy č. 8500014878. Odporca rozhodcovské zmluvy podpísal dňa 30.08.2012. Rozhodcovská zmluva obsahuje vyhlásenie veriteľa, že jej uzatvorenie nie je podmienkou uzatvorenia a vykonávania zmluvy o úvere. V rozhodcovských zmluvách sa navrhovatelia s odporcom dohodli, že akékoľvek spory, nezrovnalosti alebo nároky medzi zmluvnými stranami vyplývajúce alebo súvisiace s ustanoveniami zmluvy o revolvingovom úvere s číslom zmluvy totožným ako je číslo rozhodcovskej zmluvy s porušením, ukončením či neplatnosťou zmluvy o revolvingovom úvere budú riešené cestou príslušného súdu v súdnom konaní alebo v rozhodcovskom konaní pred niektorým z dvoch stálych rozhodcovských súdov podľa rokovacieho poriadku týchto stálych rozhodcovských súdov, pričom výber rozhodcovského súdu, ktorý bude oprávnený vec prejednať a rozhodnúť spočíva na zmluvnej strane podávajúcej žalobný návrh. V bode 7 rozhodcovských zmlúv bolo uvedené, že dlžník je oprávnený od rozhodcovskej zmluvy odstúpiť bez uvedenia dôvodu do 14 dní od jej uzatvorenia.

Z rozhodcovského spisu vyplýva, že dňa 02.12.2014 podal odporca žalobu na rozhodcovský súd a žiadal, aby rozhodcovský súd uložil navrhovateľom (odporcom v konaní pred rozhodcovským súdom) spoločne a nerozdielne zaplatiť sumu 320,81 € so zmluvnou pokutou 0,065% denne a s úrokom z omeškania vo výške 0,425% ročne v návrhu bližšie špecifikovaných súm a období a náhradu trov konania, nakoľko odporcovia zaplatili len sumu 354,55 €, pričom sa do omeškania dostali s úhradou už druhej splátky.

Stály rozhodcovský súd Victoria Arbiter rozsudkom sp. zn. RK-PC-1975/14-EK zo dňa 29.09.2015 vyhovel žalobe v celom rozsahu. Uvedený Rozhodcovský rozsudok bol navrhovateľovi 1/ doručený dňa 19.11.2015 a navrhovateľovi 2/ bol doručený dňa 18.11.2015. Následne navrhovatelia návrhom doručeným súdu dňa 10.12.2015 žiadali tento rozhodcovský rozsudok zrušiť.

Z rozhodcovských zmlúv a úverových zmlúv zo spisov Okresného súdu Trenčín sp. zn. 61Er/1103/2014, 61Er/1090/2014, 61Er/2083/2014, 61Er2064/2014, 61Er/2243/2014 je preukázané, že odporca rozhodcovské zmluvy rovnakého znenia bežne používa, pričom vo všetkých týchto rozhodcovských a úverových zmluvách predchádza dátum podpisu dlžníka dátum podpisu veriteľa a zároveň dátum podpisu dlžníka na zmluve o úvere a rozhodcovskej zmluve je v rovnaký deň. Teda zmluva o úvere i rozhodcovská zmluva je podpísaná veriteľom až dni nasledujúce po podpísaní týchto zmlúv dlžníkom.

Z bodu 2.1. Zmluvných dojednaní, ktoré tvoria súčasť Zmluvy o úvere vyplýva, že vyplnená Žiadosť o poskytnutie úveru podpísaná dlžníkom i spoludlžníkom je návrhom na uzavretie Zmluvy. Zmluva o úvere je uzavretá a nadobúda platnosť a účinnosť dňom podpisu dlžníka, spoludlžníka a veriteľa. Dlžník vyplní do formulára Žiadosti o poskytnutie úveru ním požadovanú výšku úveru a súhlasí s tým, že veriteľ je oprávnený po posúdení schopnosti dlžníka splácať úver jeho výšku znížiť.

Z výsluchu účastníkov vyplýva, že rozhodcovskú zmluvu podpísovali u seba doma spolu so zmluvou po úvere, pričom s rozhodcovskou zmluvou neboli zvlášť oboznámení a nevenovali pozornosť tomu, čo podpisujú, nakoľko sa zaujímali iba o pôžičku. Takisto o podstate rozhodcovského konania neboli zvlášť poučení. Zároveň, ale z toho nevyplýva, že by im možnosť na oboznámenie sa s podpisovanými listinami bola odopretá. Taktiež im nebolo povedané, že ak by niečo nepodpísali nedostali by úver.

Podľa § 73 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní (ďalej tiež „ZoSRK“) ak nie je ďalej ustanovené inak, ustanovenia tohto zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa použijú aj na rozhodcovské konania, ktorých predmetom je spotrebiteľský spor začatý pred 1. januárom 2015. Právne účinky úkonov, ktoré boli urobené v rozhodcovskom konaní začatom pred 1. januárom 2015, zostávajú zachované.

Podľa § 73 ods. 3 ZoSRK rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia.

Podľa § 45 ods. 1 písm. e), i) a l) ZoSRK účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou proti druhému účastníkovi na súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku, ak 1/ spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2014/335/20150101.html>> alebo je tu iný dôvod neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy, 2/ stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu, 3/ rozhodcovský rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 46 ods. 1 ZoSRK žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote troch mesiacov odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi spotrebiteľského rozhodcovského konania. Ak účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku a rozhodcovský rozsudok bol opravený podľa § 42 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2014/335/20150101.html>>, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

Podľa § 47 ods. 1 ZoSRK ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodu neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy, nemožnosti riešiť predmet sporu v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní alebo z dôvodu, že sa rozhodol spor, ktorý spotrebiteľská rozhodcovská zmluva nepredvídala, pokračuje súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia na návrh niektorého z účastníkov spotrebiteľského rozhodcovského konania v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe.

Podľa § 47 ods. 2 ZoSRK ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z iného dôvodu, ako je uvedený v odseku 1, spotrebiteľská rozhodcovská zmluva zostáva v platnosti a vo veci rozhodne opätovne stály rozhodcovský súd. Rozhodca, ktorý vydal zrušený rozhodcovský rozsudok, je z nového prerokovania a rozhodnutia veci vylúčený a vo veci sa ustanoví nový rozhodca.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej tiež „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka v znení ku dňu uzavretia rozhodcovskej zmluvy za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka v aktuálnom znení za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré umožňujú, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom.

Podľa § 879s Občianskeho zákonníka (prechodné ustanovenie k § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka v aktuálnom znení) ustanovenia tohto zákona sa použijú na spotrebiteľskú zmluvu uzavretú po 31. Decembri 2014.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka pre uzavretie zmluvy písomnou formou stačí, ak dôjde k písomnému návrhu a k jeho písomnému prijatiu. Ak ide o zmluvu o prevode nehnuteľnosti, musia byť prejavy účastníkov na tej istej listine.

Podľa § 43c ods. 2 Občianskeho zákonníka včasné prijatie návrhu nadobúda účinnosť okamihom, keď vyjadrenie súhlasu s obsahom návrhu dôjde navrhovateľovi. Prijatie možno odvolať, ak odvolanie dôjde navrhovateľovi najneskôr súčasne s prijatím.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. v znení ku dňu uzavretia rozhodcovskej zmluvy rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. v znení ku dňu uzavretia rozhodcovskej zmluvy rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli.

V uvedenom prípade ide medzi účastníkmi o vzťah spotrebiteľský, nakoľko navrhovateľa ako dlžníka pri uzatváraní úverovej zmluvy i rozhodcovskej zmluvy vystupovali ako spotrebiteľia za účelom zabezpečenia prostriedkov na zabezpečenie zariadenia domácnosti, teda nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, zatiaľ čo odporca ako veriteľ konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Dôvody, pre ktorých naplnenie možno rozhodcovský rozsudok v spotrebiteľských veciach zrušiť, sú uvedené v § 45 ods. 1 zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, pričom z koncepcie ustanovení upravujúce zrušenie rozhodcovského rozsudku v § 45 až § 47 ZoSRK vyplýva, že tieto dôvody nie sú rovnocenné, nakoľko síce ich naplnenie vedie k zrušeniu rozhodcovského rozsudku, je tu však iný dôsledok v prípade, ak sa zrušuje rozhodcovský rozsudok pre neplatnosť rozhodcovskej zmluvy alebo z iných dôvodov.

Zatiaľ čo pri zrušení rozhodcovského rozsudku, napríklad z dôvodu porušenia všeobecných právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa či z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia, opätovne vo veci rozhoduje rozhodcovský súd, v prípade dôvodu neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy, môže daný spor rozhodovať len všeobecný súd, nakoľko rozhodcovský súd nemá právomoc.

Z dôvodu hospodárnosti konania sa súd zaoberal neplatnosťou rozhodcovskej zmluvy, nakoľko v prípade jej neplatnosti by už skúmanie nesprávneho právneho posúdenia, prípadne porušenia predpisov na

ochranu spotrebiteľa bolo nadbytočné, nakoľko tieto otázky by súd riešil tak či tak v konaní vo veci samej za predpokladu, že by odporca podal návrh v zmysle § 47 ods. 1 ZoSRK.

V zmysle § 73 ods. 3 ZoSRK sa rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015, vrátane posúdenia jej platnosti, spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia. Z ohľadom na ustanovenie § 879s OZ sa aktuálne znenie § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka nepoužije, nakoľko zmluva bola uzavretá pred 01.01.2015. K otázke platnosti rozhodcovských zmlúv existuje bohatá judikatúra Krajských súdov, vrátane Krajského súdu v Trenčíne v exekučných veciach.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že v danom prípade je rozhodcovská zmluva neplatná v zmysle § 53 ods. 5 OZ, nakoľko predstavuje neprijateľnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 OZ z nasledovných dôvodov.

Za neprijateľnú možno kvalifikovať iba podmienku, ktorá nebola individuálne dojednaná. Súd sa nestotožnil s tvrdením odporcu o individuálnom dojednaní rozhodcovskej zmluvy. Možno síce súhlasiť s názorom, že za individuálne dojednanie sa považuje aj také ustanovenie, ktoré síce pripravil dodávateľ, ale spotrebiteľ mal reálnu možnosť ho neprijať, odmietnuť ho a to bez toho, aby to malo za následok zhoršenie jeho postavenia v zmysle zániku zmluvy, respektíve jej neuzavretia. Odporca však toto nepreukázal, pričom na preukázanie individuálneho dojednania ho ťažilo, v zmysle § 53 ods. 3 OZ, dôkazné bremeno.

Aj keď je rozhodcovská zmluva uzavretá na samostatnom formulári, nie je vôbec preukázané, že v prípade, ak by dlžník nesúhlasil s predpripravenou rozhodcovskou zmluvou, či by došlo k uzavretiu zmluvy úverovej, teda či by spotrebiteľ, napriek možnosti zvlášť podpísať rozhodcovskú zmluvu dosiahol uzavretie úverovej zmluvy aj v prípade nepodpísania rozhodcovskej zmluvy.

Totížto ako vyplýva z úverovej zmluvy a rozhodcovskej zmluvy v tejto konkrétnej veci ako aj zo všetkých úverových zmlúv a rozhodcovských zmlúv oboznámených z exekučných spisov tunajšieho súdu, návrh týchto dodávateľom vypracovaných formulárových zmlúv ako prvý podával spotrebiteľ, nakoľko ho prvý podpísal a až nasledujúce dni tento návrh úverovej zmluvy a rozhodcovskej zmluvy svojim podpisom prijal veriteľ (§ 46 ods. 2 OZ), ktorý tak v čase, keď úverovú zmluvu prijímal (podpisoval) už mal preukázané, že spotrebiteľ - navrhovateľia - dlžník už rozhodcovskú zmluvu podpísal. Inak povedané, nebolo preukázané, či by spotrebiteľ v prípade nepodpísania rozhodcovskej zmluvy úverovú zmluvu s dodávateľom - odporcom uzavrel, alebo by k uzavretiu úverovej zmluvy dodávateľ nepristúpil, prípadne by poskytol úver v nižšej výške v zmysle Zmluvných dojednaní, podľa ktorých zmluva nadobúda platnosť a účinnosť okrem iného dňom podpisu veriteľa - odporcu. A tu je zároveň odpoveď, prečo súd nesúhlasí s konštatovaním odporcu poukazujúcim aj na rozhodnutia niektorých Krajských súdov, resp. na niektoré rozhodnutia niektorých Krajských súdov o individuálnosti rozhodcovskej zmluvy, nakoľko z poukazu odporcu vôbec nevyplýva, či sa zaoberali tým, že dlžníci - spotrebiteľia najskôr podpíšu aj návrh úverovej zmluvy a rozhodcovskej zmluvy a následne až veriteľ pripája svoj podpis, ktorým zmluvy prijíma, teda má možnosť v prípade, ak by zistil, že spotrebiteľ rozhodcovskú zmluvu nepodpísal, neprijať ani úverovú zmluvu, prípadne znížiť výšku istiny. Na uvedenom závere nič nemení ani vyhlásenie veriteľa v rozhodcovskej zmluve o tom, že jej uzavretie nie podmienkou poskytnutia úveru, nakoľko samotné vyhlásenie má iba charakter tvrdenia, pričom veriteľ bol povinný toto tvrdenie uvedené v texte rozhodcovskej zmluvy v tomto konkrétnom prípade preukázať, čo však nespínil.

Záver o neprijateľnosti vyplýva z toho, že predmetná rozhodcovská zmluva spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a to tým, že prípade podania žaloby dodávateľom núti spotrebiteľa podrobiť sa rozhodcovskému konaniu pred rozhodcom/súdom vybraným dodávateľom a zbavuje ho možnosti riešiť spor pred štátnym súdom. Predmetná rozhodcovská zmluva, znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak dodávateľ ešte predtým podal žalobu na rozhodcovskom súde. Rozhodcovská zmluva nebola, napriek jej formulácii, skutočne alternatívnou. Veriteľ podaním návrhu v rozhodcovskom konaní uskutočnil výber predpokladaný v dojednanej zmluve. Po tomto výbere už dlžník nemal faktickú možnosť podať návrh na začatie konania, resp. brániť sa pred všeobecným súdom.

Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že v súvislosti so zákonom o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, došlo k zmene právnej úpravy dotýkajúcej sa rozhodcovských zmlúv, nakoľko

pre otázku platnosti v tejto veci uzavretej rozhodcovskej zmluvy je rozhodná právna úprava účinná v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy, na základe ktorej je rozhodcovská zmluva neplatná.

Skutočnosť, že spotrebiteľ mal možnosť dodatočne v stanovenej lehote a písomne od tejto rozhodcovskej zmluvy odstúpiť na závere o jej neplatnosti nič nemení. Možnosť odstúpiť od zmluvy je možné iba v prípade, že je platná. Od absolútne neplatnej zmluvy sa odstúpiť nedá. Ak je zmluva od začiatku neplatná, nie sú splnené zákonné podmienky na jej dodatočné zrušenie.

Z dôvodu neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, nakoľko sa jedná o neprijateľnú podmienku súd rozhodcovský rozsudok zrušil v zmysle § 45 ods. 1 písm. e) zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. V zmysle § 47 ods. 1 tohto zákona môže odporca na súd podať návrh na pokračovanie v konaní po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Čo sa týka ostatných dôvodov neplatnosti tvrdených navrhovateľmi, a to neurčitosť i nemožnosť oboznámenia sa s podmienkami konania a predpismi rozhodcovského súdu, súd konštatuje, že tieto dôvody neplatnosti nie sú dané. Ustanovenie rozhodcovskej zmluvy, že sa má uplatniť na akékoľvek spory, nezrovnalosti alebo nároky medzi zmluvnými stranami vyplývajúce alebo súvisiace s ustanoveniami zmluvy o revolvingovom úvere s porušením, skončením či neplatnosťou zmluvy dostatočne určuje okruh sporov na akékoľvek súvisiace s úverovou zmluvou, ktorej číslo sa zhoduje s číslom uvedeným na rozhodcovskej zmluve. Toto znenie pripúšťa aj § 3 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. Nemožnosť oboznámenia sa s podmienkami konania a predpismi rozhodcovského súdu nebola v konaní preukázaná.

Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej tiež „O.s.p.“) účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 1 O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Podľa § 151 ods. 2 O.s.p. ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1, 2 O.s.p. Súd návrhu vyhovel, preto mali navrhovatelia plný úspech v konaní. Úspešným navrhovateľom priznal náhradu trov konania rozsudkom vyhlásenom na pojednávaní dňa 02.03.2016. Nakoľko si však trovy konania nevyčísli do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia súd im ich náhradu v písomnom vyhotovení rozsudku nepriznal.

Napriek tomu, že súd sa z dôvodu nadbytočnosti nezaoberal detailne právnym posúdením veci rozhodcom, je povinný dodať nasledovné. Približne posledných 8 rokov boli rozhodcovské rozsudky v spotrebiteľských veciach, v ktorých ako veriteľ okrem iných vystupovala aj spoločnosť PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. všeobecnými súdmi rozhodujúcimi v exekučných konaniach preskúmané, pričom správnym s dobrými mravmi a zákonnom súladným spôsobom exekučné súdy týmto rozsudkom odníмали materiálnu vykonateľnosť, v dôsledku čoho veriteľa vrátane odporcu v tomto konaní si začali uplatňovať návrhy, predmetom ktorých bolo zaplatenie dlžných súm, na všeobecných súdoch. Uvedené umožnilo vytvoriť podrobnú väčšinovú judikatúru súdov v skutkovo blízkych takmer totožných prípadoch ako je táto vec. Pričom závery, ku ktorým súdy dospeli, sa nezhodovali s rozhodnutiami rozhodcov, čo indikovalo, že rozhodcovské konanie bolo využívané za účelom obísť kontrolu spotrebiteľských zmlúv súdnou mocou. Rozsiahla judikatúra súdov (príkladmo Krajský súd v Košiciach sp. zn. 6Co/703/2014, Krajský súd v Trnave sp. zn. 26Co/365/2014, Krajský súd v Prešove sp. zn. 9Co/153/2014 a mnoho ďalších) stanovili, že výška odplaty taká aká je aj v tomto prípade, je bez akýchkoľvek pochybností v rozpore s dobrými mravmi, teda neplatná. Treba podotknúť, že rozpor s dobrými mravmi je daný objektívne a nemožno to dávať na ťarchu spotrebiteľovi, že napriek tomu pristúpi k takejto zmluve a

žiadať od neho takúto neprijateľnú odplatu. Naopak treba sa pozrieť na navrhovateľa a zamyslieť sa nad tým, ako mohol takúto zmluvu vytvoriť. Teda presný opak toho, čím sa riadil pri svojom rozhodovaní rozhodcovský súd na čl. 7, 8 rozhodcovského rozsudku, keď aproboval takúto neprimerane vysokú odplatu. Z uvedeným právnym posúdením rozhodcu nemožno súhlasiť najmä, ak vnímame súčasnú úpravu maximálnych odplát v nariadení vlády č. 87/1995 Z.z., na základe ktorej je maximálne prípustné RPMN 25,58%. Doterajšia judikatúra súdov by nemala byť rozhodcami ignorovaná, resp. prípadne by nemali k judikatúre pristupovať selektívne a vyberať si niektoré rozhodnutia len niektorých súdov, za účelom dodania zdania legitimity takto vysokej odplate.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. (§ 42 ods. 3, 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom
- rozhodol vylúčený sudca
- súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhované dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (dôkazy sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, dôkazmi má byť v konaní preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej
- odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods.4 O.s.p., účastník konania bez svojej viny nemohol dôkazy označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa)
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods.2, § 205a ods.1, § 221 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku)